

مروار بافی

طرحی نو از هنری قدیمی

مروار بافان در تلاش‌اند تا هنر خود را به جهان معرفی کنند

۲۲

حذف چک‌های کاغذی

با فناوری

به‌زودی بانک‌ها طرح چک الکترونیکی را اجرایی‌کنند

۲۳

او که نهضت ملی را از بن‌بست رهاند

شهیدسیدحسین‌املی که بود و چه کرد؟

۲۴

همیشه یک جامعه

عکس: همشهری/خلیل‌خیز رشیدی

فرمان ایست به آمار صعودی بازماندگان از تحصیل

آمار جدید کودکان بازمانده از تحصیل به نزدیک یک‌میلیون نفر رسیده، اما اطلاعات این افراد در سامانه جدید وزارت آموزش و پرورش در حال ثبت و به‌روزرسانی است و به‌زودی جذب نظام آموزشی خواهند شد

گزارش آمار کودکان بازمانده از تحصیل طی سال‌های ۹۴ تا ۱۴۰۱ روند صعودی داشته و بیش از ۲۰۰ هزار نفر به جمعیت این کودکان اضافه شده است؛ عددی که براساس اعلام مرکز پژوهش‌های مجلس در سال تحصیلی ۹۵-۹۴ بیش از ۹۴هزار نفر بوده و در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ به نزدیک یک‌میلیون نفر رسیده‌است.اصطلاح بازماندگی از تحصیل برای گروه سنی بین ۶ تا ۱۷سال به‌کار می‌رود که با هرگز به‌مدرسه نرفته‌اند در نیمه‌دوران تحصیل به دلایل مختلف مجبور به ترک محل آموزش و تحصیل شده‌اند. تاکنون هم رصد دقیقی درباره این کودکان انجام نشده است، اما بالاخره اول‌بار فخته جاری سامانه‌ای از سوی وزارت آموزش و پرورش رونمایی شد که با اتصال به سبازمانه موظف‌حیال و ثبت اطلاعات واجدان شرایط تحصیل، اطلاعات لازم برای پیگیری افراد بازمانده از تحصیل را در اختیار این وزارت‌خانه قرار می‌دهد. حالا وزارت آموزش و پرورش با رصد نقطه نقطه ۷۵۰هزارم‌کز آموزشی کشور، تمامی کودکان واجد شرایطی را که به دلایل مختلف از تحصیل بازمانده‌اند، شناسایی و آنها را جذب نظام آموزشی خواهد کرد. در این‌باره معاونت آموزشی ابتدایی افراد بازمانده از تحصیل را در اختیار ۴۵وز تمامی این اطلاعات را ثبت و طی ۲روز اقدام به جذب این دانش‌آموزان کند.

پیگیری کرده‌مچنین به‌محض بارگذاری مستندات در سامانه راهکارهای بومی جذب‌دانش‌آموز بازمانده به‌کاربر معرفی می‌شود.»

برنامه جذب با شرا یط دانش‌آموزان

وسعت جغرافیایی و فراهم نبودن دسترسی به مرکز آموزشی یکی از عوامل مؤثر در بازماندگی از تحصیل مطرح می‌شود. محمدی درباره اینکه رفع این مشکل با شناسایی این کودکان چگونه برنامه‌ریزی خواهد شد، گفت: «در دوره ابتدایی هر کودک لازم‌التعلیمی که شرایط جذب را داشته باشد، آموزش و پرورش موظف به ایجاد فضای آموزشی برای اوست. هم‌اکنون حتی در روستاهایی که دانش‌آموز امکان تردد برای حضور در کلاس را ندارد، انعطاف در برنامه در نظر گرفته شده است. ما می‌خواهیم خود را با دانش‌آموز بازمانده از تحصیل منطبق کنیم؛ از جمله اینکه دانش‌آموز می‌تواند آروز در هفته سرر کلاس حاضر شود یا حتی شیفت متفاوت داشته باشد.» به‌گفته این مسئول، اگر در هیچ صورتی دانش‌آموز قادر به تحصیل نبود، امکان آموزش از راه دور برای او فراهم می‌شود. «اعزام معلمان سیار و تشکیل کلاس‌های سیار در منطقه محل سکونت این افراد هم یکی از همین راهکارهاست.» محمدی همچنین از فعال شدن سامانه شساد در این‌باره هم خبر می‌دهد و تأکید می‌کند: «در این‌باره خودمسان را به یک یا آروش محدود نکرده‌ام. طرح آزمایشی اتوبوس سیار آموزش به‌زودی برای کودکان کار راهاندازی می‌شود. بخشی از دانش‌آموزان هم‌زیرنظر بهزیستی هستند و از طریق شساد تحت آموزش قرار دارند. اگر در منطقه‌ای هم کودک واجد شرایط تحصیل شناسایی شود و اینترنت برای آموزش از راه دور وجود نداشته باشد، معلم در آن منطقه حضور خواهد یافت. آموزش ابتدایی هیچ محدودیتی برای جذب کودکانی که شناسایی شده و شرایط دارند، ندارد.» مدیر کل آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش دربارۀ اقداماتی که درباره کودکان فاقد مدارک هویتی با توجه به راه‌اندازی این سامانه انجام خواهد شد، عنوان می‌کند: «کودکان فاقد مدارک هویتی آدسته هستند؛ فرزندان ایرانی و فرزندان غیرایرانی. برای ایرانی‌ها دستورالعمل این است که سرپرست دانش‌آموز به هر مدرسه‌ای که مراجعه کند، فرمی به او ارائه می‌دهد که باید از سوی فرمانداری تأیید شود. حتی اگر این مسیر هم طی نشود، مدیر مدرسه به استناد ماده۴۵ این‌نامه اجرائی، اجازه دارد بدون درخواست مدرک، کودک را به‌صورت موقت در اختیار بگیرد. اما به‌مدت یک ماه در مقطع ابتدایی ثبت‌نام کند. ادامه‌دهنده تحصیل این دانش‌آموزان در صورت ارائه نشدن مدارک هویتی و تحصیل با موافقت کمیسیون خاص اداره آموزش و پرورش تا پایان دوره اول متوسطه منعی ندارد. البته به این افراد کارنامه داده نمی‌شود تا زمانی که وضعیت هویتی آنها تعیین تکلیف شود.»

راهبردهای انعطافی برای آموزش بازماندگان «آموزش و پرورش موظف به ایجاد بستر آموزشی برای تمام دانش‌آموزان کشور است و راه‌اندازی این سامانه فرصت خوبی را پیش‌روی ما قرار می‌دهد که برای تمامی بازماندگان از تحصیل، آموزش برنامه‌ریزی و راهکاری لازم‌برای جذب آنها به آموزش را در نظر بگیریم.» این نکته را هم محمد محمدی، مدیر کل آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش و هم فرهنگیان دوره ابتدایی دسترسی دادیم و به ازای هر ۵ کودک بازمانده از تحصیل به یک نفر امکان پیگیری دسترسی داده شده است.» به‌گفته محمدی، این افراد که غالباً در همان منطقه کمتربرخورد مستقر هستندو خصوصیات فرهنگی و بومی منطقه را می‌شناسند به در‌خانه کودکان بازمانده از تحصیل مراجعه می‌کنند و اطلاعات آنان را به‌صورت میدلی جمع‌آوری و در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار می‌دهند. «بر این اساس متعهد شدیم طی ۲۵روز آینده، تمامی بازماندگان از تحصیل را به‌صورت کامل به‌روزرسانی کنیم. هم‌اکنون غیراز اطلاعات مربوط به ثبت‌احوال تمامی سولقی تحصیلی موجود در آموزش و پرورش هم به این سامانه اضافه شده است؛ یعنی اگر دانش‌آموزی در مدرسه ثبت‌نام کرده‌ورفت آخرین نشانی وضعیت او در این سامانه ثبت شده‌ومی‌توان علل مراجعه نکردن او به مدرسه را

پیش‌بینی کاهش تعداد بازماندگان «سامانه شناسایی کودکان بازمانده از تحصیل برای

حضوری شدن آموزش (پس از وقفه ۲ساله به‌دلیل شیوع پاندمی کرونا) و جذب آنها، در کل جمعیت بازمانده از تحصیل کاهش چشمگیری داشته‌باشیم.»

نقطه روشن سامانه شناسایی بازماندگان «تحصیل دوره عمومی طبق قانون هم رایگان است و هم اجباری. اگر این اطلاع به‌آموزش و پرورش داده شود که در جایی به‌دلیل نبود دسترسی فرد واجب‌التعلیمی دچار محرومیت شده، وظیفه این نهاد است که دسترسی و شرایط آموزش را فراهم کند، اما همیشه اینگونه نیست و در برخی موارد با وجود دسترسی، فرد واجب‌التعلیم جذب نظام آموزشی نمی‌شود.» محسن زارعی، رئیس مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی وزارت آموزش و پرورش با بیان این مطلب به همشهری، راه‌اندازی این سامانه برای پیگیری افراد بازمانده از تحصیل را ضروری عنوان می‌کند و می‌گوید: «تاکنون یکی از اشکالات این بود که به‌صورت تجمیعی و سامانه‌ای اطلاعات مربوط به این کودکان را در اختیار نداشتیم. فعالیت‌هایی که انجام می‌شد تنها بخشی از این جمعیت را تحت پوشش قرار می‌داد و این اطلاع هم کسب نمی‌شد که چقدر از این جمعیت کاهش پیدا کرده و جذب آموزش شده‌اند و در واقع دلایل محروم ماندن از تحصیل ثبت نمی‌شد. هم‌اکنون سامانه به ثبت‌احوال متصل است و دانش‌آموزان واجب‌التعلیم در آن مشخص هستند که چه تعداد از این افراد جذب نشده‌اند. این اقدام کمک بزرگی برای برنامه‌ریزی و

سال تحصیلی	ابتدایی	متوسطه اول	متوسطه دوم	کل	درصد تغییر
۹۴-۹۵	۱۵۲,۲۲۵	۲۱۵,۵۸۴	۴۰۹,۷۸۳	۷۷۷,۸۹۲	
۹۵-۹۶	۱۶۱,۸۶۷	۲۱۵,۶۸۱	۳۷۰,۳۶۳	۷۴۷,۹۱۱	-۳,۸۵
۹۶-۹۷	۱۴۲,۵۰۲	۲۰۹,۸۸۴	۳۴۴,۰۱۳	۶۹۶,۳۹۹	-۶,۸۹
۹۷-۹۸	۱۴۱,۹۴۴	۲۰۸,۶۱۹	۵۷۸,۳۳۶	۹۲۸,۸۹۹	۲۳,۳۹
۹۸-۹۹	۱۴۷,۱۱۸	۲۱۰,۸۹۸	۵۸۰,۵۹۸	۹۳۸,۶۱۴	۱,۰۵
۱۴۰۰-۱۳۹۹	۲۱۰,۲۲۱	۲۰۴,۷۳۵	۵۶۵,۹۱۵	۹۸۰,۸۷۱	۴,۵۰
۱۴۰۱-۱۴۰۰	۲۵۸,۱۲۶	۱۸۹,۵۳۴	۵۳۵,۹۲۵	۹۸۳,۵۸۵	۰,۲

رتبه‌بندی استان‌های دارای بیشترین نرخ بازماندگی (۹۵-۱۳۹۴ و ۱۴۰۰-۱۳۹۹)

رتبه	رتبه ۱۳۹۵-۱۳۹۶	رتبه ۱۳۹۸-۱۳۹۹	سیستان و بلوچستان	سیستان و بلوچستان	فراوانی نسبی (نسبت به جمعیت دانش‌آموزی استان)
۱	سیستان و بلوچستان (۱۱۷,۲۴۵)	سیستان و بلوچستان (۱۴۸,۸۶۸)	سیستان و بلوچستان (۱۷,۰۵۶)	سیستان و بلوچستان (۱۷/۹)	سیستان و بلوچستان (۱۴۰۰-۱۳۹۹)
۲	خراسان رضوی (۸۶,۹۳۳)	خراسان رضوی (۱۲۰,۴۱۱)	آذربایجان غربی (۹/۸۶)	آذربایجان غربی (۹/۷)	آذربایجان غربی (۱۳۹۵-۱۳۹۶)
۳	خوزستان (۶۸,۱۷۵)	تهران (۹۷,۳۰۷)	خراسان شمالی (۹/۰۱)	خراسان رضوی (۸/۹)	خراسان رضوی (۱۳۹۵-۱۳۹۶)
۴	تهران (۶۵,۳۲۶)	خوزستان (۸۶,۷۲۸)	گلستان (۱۳/۳)	خراسان شمالی (۸/۴)	خراسان شمالی (۱۳۹۵-۱۳۹۶)
۵	آذربایجان غربی (۵۶,۱۸۱)	آذربایجان غربی (۶۶,۰۱۷)	خراسان رضوی (۸)	گلستان (۸/۳۴)	گلستان (۱۳۹۵-۱۳۹۶)

منبع: مرکز پژوهش‌های مجلس

نشانه خطرناک پس از ۳۰ سالگی

درد قفسه سینه

نشانه اصلی مشکل قلبی احساس درد در قفسه سینه است اما این علامت اغلب در مراحل پیشرفته‌تر بیماری مشاهده می‌شود. هر چند، امروزه جوانان در سنین ۳۰- ۲۵ سالگی هم قربانی حمله قلبی می‌شوند. بنابراین نباید در قفسه سینه را نادیده گرفت. در صورتی که فرد در کنار درد قفسه سینه تعریق نیز داشته باشد لازم است سریعاً به پزشک مراجعه کند.

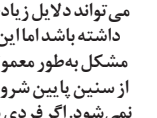
نفس نفس‌زدن

در دوران جوانی سطح انرژی و قدرت بدنی به‌طور طبیعی بسیار زیاد است اما اگر پس از انجام کارهای سبک یا سنگین احساس خستگی و مشکل تنفسی داشته باشید این موضوع می‌تواند نشانه خطر باشد. به‌طور معمول، بالا رفتن از ۲۰ تا ۲۵ پله برای جوان ۳۰ تا ۴۰ساله کار سختی نیست. هرچند افرادی که هنگام بالا رفتن از پله دچار احساس خستگی و تنگی نفس می‌شوند باید نسبت به سلامت قلب خود هوشیار باشند.

خروپف کردن

خروپف کردن در خواب می‌تواند دلایل زیادی داشته باشد اما این مشکل به‌طور معمول از سنین پایین شروع نمی‌شود. اگر فردی در سن ۲۵- ۳۰ سالگی دچار این علامت شود می‌تواند حاکی از وجود مشکل تنفسی باشد. همچنین ممکن است خروپف کردن به مفهوم این باشد که قلب عملکرد مطلوب خود را ندارد.

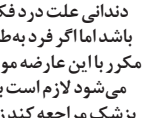

باید منافع آشکارسازی را با مضرات آن سبک و سنگین و در نهایت تصمیم‌گیری کنند. همچنین نهایت سعی و کوشش خود را به‌کار گیرند که از ناحیه این آشکارسازی کمترین ضرر، متوجه بیمار شود. از جمله اینکه به دادن حائقل اطلاعات بسنده کند و دیگر اینکه اطلاعات را فقط به کسانی بگوید که برای دفع خطر به این اطلاعات نیازمند هستند. در نهایت تاجایی که ممکن باشد سعی کنند در این آشکارسازی بیمار را همراه و رضایت او را جلب کند در این‌باره پاسخ به سؤال طرح شده می‌توان گفت است خروپف کردن به مفهوم این باشد که قلب عملکرد مطلوب خود را ندارد.

درد در فک

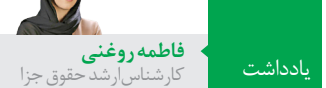
افراد این علامت را معمولاً نادیده می‌گیرند زیرا اغلب درد فک را ناشی از دندان درد می‌دانند و سپس اقدام به مصرف داروی مسکنی برای رفع آن می‌کنند. ممکن است وجود مشکل دندان‌ای علت درد فک باشد اما اگر فرد به‌طور مکرر با این علامت مواجه می‌شود، لازم است به پزشک مراجعه کنند زیرا احساس درد در دندان یا فک می‌تواند نشانه وجود مشکل قلبی باشد.

سوزن سوزن شدن

کلیتروزل عامل اصلی مشکل قلبی است. افزایش سطح کلیتروزل جریان خون در بدن را مختل کرده و احتمال حمله قلبی را بیشتر می‌کند. در صورتی که سطح کلیتروزل بیش از حد افزایش پیدا کند احساس سوزن سوزن شدن در بدن نشانه‌ای از بالا رفتن کلیتروزل و مشکل قلبی است.

منبع: سایت pledgetimes

فاطمه روغنی

کارشناس ارشد حقوق جزا

یادداشت

رازداری پزشکی

اصل رازداری پزشکی و حریم خصوصی بیماران یکی از مهم‌ترین وظایف اخلاقی در حیطه پزشکی است و مسایقه‌های دیرینه در دنیای پزشکی دارد. در بیان علت و فلسفه آن هم می‌توان از احترام به اتونومی بیمار (پزشکان، پس از فرار دادن اطلاعات لازم در اختیار بیمار از طریق جلب مشارکت او، درباره نحوه درمان پس اعدم درمان او تصمیم می‌گیرند) و نیز جلوگیری از آسیب رساندن به رابطه‌ای که موضوع آن اعتماد است، اشاره کرد. در اکثر کدهای اخلاقی انجمن‌ها و تشکلهای حرفه‌ای پزشکی هم بر مسئله حریم خصوصی و رازداری تأکید فراوان شده و حتی در برخی از کشورها در این مورد قوانینی نیز وضع شده است.البته لزوم رازداری، یک امر مطلق نیست و ممکن است شرایطی پیش‌آید که پزشک ناگزیر به نقض رازداری شود، اما سؤالی که در این‌باره مطرح می‌شود این است که اگر پزشک در ارتقای عملیات پزشکی متوجه ارتکاب جرم یا جرائمی از ناحیه بیمار شود، تکلیفش چیست؟ ماده ۶۴۸ قانون مجازات اسلامی در موردی نقض رازداری را در موارد قانونی مجاز می‌کند. حال منظور از این موارد قانونی چیست؟ جهت دیدگر پیروی از قانون برای همه مردم جامعه در هر سمتی که باشند، الزامی است. همچنین رعایت حفظ حریم شخصی افراد یکی از اساسی‌ترین وظایف هر فردی به‌شمار می‌رود. در مورد پزشکان هم این اصل از اصول بنیادین حرفه آنهاست. پس پزشکی که بین حفظ رازداری بیمارش و رعایت موارد قانونی مکروم در ماده ۶۴۸ باید یکی را انتخاب کند، به هر حال مجبور به زیر پا گذاشتن یکی از این اصول است. به‌منظر می‌رسد که باید برای این مشکل راه‌حلی پیدا کرد؛ هر چند وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اقدام به تصویب منشور حقوقی بیمار کرده، اما به‌منظر می‌رسد تاوقتی موجود در مفاد منشور و خصوصاً تأمین نشدن ضمانت اجرایی مؤثر قانونی، با وجود کاستی‌های موجود قوانین کفیری در این زمینه، مقررات قانونی موجود نمی‌تواند پاسخگوی مشکلات و معضلات بیماران باشد. به‌عبارت دیگر حقوق بیماران انتظار استی است که آنها از مؤسسات خدمات بهداشتی درمانی دارند؛ یعنی بیمار بدون در نظر گرفتن سن، جنس، نژاد و دیگر تفاوت‌های موجود، حسق آگاهی، احترام، رازداری، حفظ حریم شخصی، دریافت مراقبت‌ها و در مان صحیح، حفاظت و اعتراض را دارد و وظیفه پزشک و پرستار نیز رعایت حقوق بیمار است. مطابق بند ۷ منشور حقوق بیمار در ایران بیمار حق دارد از رازداری پزشک و دیگر اعضای تیم معالج برخوردار باشد. رعایت اصل رازداری احترام به حریم خصوصی بیماران و رعایت اصل اتونومی که همان احترام به‌خودا یعنی بیمار است را در پی دارد. نکته مهم اینکه در تمام این شرایط پزشک

باید منافع آشکارسازی را با مضرات آن سبک و سنگین و در نهایت تصمیم‌گیری کنند. همچنین نهایت سعی و کوشش خود را به‌کار گیرند که از ناحیه این آشکارسازی کمترین ضرر، متوجه بیمار شود. از جمله اینکه به دادن حائقل اطلاعات بسنده کند و دیگر اینکه اطلاعات را فقط به کسانی بگوید که برای دفع خطر به این اطلاعات نیازمند هستند. در نهایت تاجایی که ممکن باشد سعی کنند در این آشکارسازی بیمار را همراه و رضایت او را جلب کند در این‌باره پاسخ به سؤال طرح شده می‌توان گفت است خروپف کردن به مفهوم این باشد که قلب عملکرد مطلوب خود را ندارد.

باید منافع آشکارسازی را با مضرات آن سبک و سنگین و در نهایت تصمیم‌گیری کنند. همچنین نهایت سعی و کوشش خود را به‌کار گیرند که از ناحیه این آشکارسازی کمترین ضرر، متوجه بیمار شود. از جمله اینکه به دادن حائقل اطلاعات بسنده کند و دیگر اینکه اطلاعات را فقط به کسانی بگوید که برای دفع خطر به این اطلاعات نیازمند هستند. در نهایت تاجایی که ممکن باشد سعی کنند در این آشکارسازی بیمار را همراه و رضایت او را جلب کند در این‌باره پاسخ به سؤال طرح شده می‌توان گفت است خروپف کردن به مفهوم این باشد که قلب عملکرد مطلوب خود را ندارد.

باید منافع آشکارسازی را با مضرات آن سبک و سنگین و در نهایت تصمیم‌گیری کنند. همچنین نهایت سعی و کوشش خود را به‌کار گیرند که از ناحیه این آشکارسازی کمترین ضرر، متوجه بیمار شود. از جمله اینکه به دادن حائقل اطلاعات بسنده کند و دیگر اینکه اطلاعات را فقط به کسانی بگوید که برای دفع خطر به این اطلاعات نیازمند هستند. در نهایت تاجایی که ممکن باشد سعی کنند در این آشکارسازی بیمار را همراه و رضایت او را جلب کند در این‌باره پاسخ به سؤال طرح شده می‌توان گفت است خروپف کردن به مفهوم این باشد که قلب عملکرد مطلوب خود را ندارد.

کاهش دانشگاه‌های غیر دولتی در دستور کار

مشاور وزارت علوم گفت: ساماندهی دانشگاه‌های غیردولتی در کمیسیون ماده۵ وزارت علوم پیوسته و مداوم در حال انجام است. غیردولتی‌ها اگر از چارچوب‌ها و استانداردهای آموزشی مربوطه عدول کنند، بلافاصله در کمیسیون ماده۹ تعیین تکلیف شوند و ممکن است لغو مجوز شوند.

رضا علیزاده در پاسخ به این سؤال که براساس آخرین اخبار، تعداد مراکز آموزش عالی غیردولتی به حدود ۳۲۰ تا ۳۳۰ می‌رسید و در ساماندهی به چه تعداد می‌رسد، به خبرنگاران گفت: این تعداد در ساماندهی به زیر ۲۰۰ مؤسسه آموزش عالی قوی، توانمند و بسا کیفیت در حوزه آموزش عالی کاهش می‌یابد و درباره گوشه‌ای از تخلفات مؤسسات آموزش عالی غیردولتی، توضیح داد: این مؤسسات با دریافت مجوز از وزارت علوم و ثبت فعالیت‌شان در فرایندهای اداری، مطابق با مقررات موجود و از طریق آزمون سراسری، دانشجوی می‌پذیرفتند، اما این نامه‌ها، مقررات امور کیفیت بخشی را به دقت و طبق ضوابط در مؤسسه رعایت نکردند. وزارت‌خانه با مؤسسه‌هایی که فرزندان کشورمان را با آموزش‌های بی‌کیفیت مواجه ساخته و فقط نگاه به کمیت‌گرایی داشته باشد به‌صورت قانونمند و وفق ضوابط مقابله می‌کند.